

Inhoud

Voorwoord	V
------------------	---

1 Inleiding tot het Nederlandse recht	1
1.1 Een inleiding tot het Nederlandse recht	2
1.2 Indeling van het recht	4
1.3 Regels in het recht	6
1.3.1 Functionarissen in de rechterlijke macht	6
1.3.2 Plaats van het recht	7
1.3.3 Hoger beroep en cassatie	10
1.3.4 De voorlopige voorziening, het kort geding	11

2 Het arbeidsprocesrecht	13
2.1 Relatieve en absolute competentie in het arbeidsrecht	14
2.2 De dagvaardingsprocedure	15
2.3 De voorlopige voorziening	17
2.4 De verzoekschriftprocedure	18
2.5 Executeren van de rechterlijke uitspraak	19
2.6 Beslag	20
 Verdieping VPS	 22
2.7 Mediation, bindend advies en arbitrage in arbeidszaken	22

3	De arbeidsovereenkomst: een inleiding	23
3.1	De arbeidsovereenkomst	24
3.2	Aanneming van werk en overeenkomst van opdracht	25
3.2.1	Aanneming van werk	26
3.2.2	Overeenkomst van opdracht	26
3.3	Bijzondere arbeidsrelaties	28
3.3.1	Arbeidsovereenkomst voor fulltimers en parttimers	28
3.3.2	Oproepovereenkomst	28
3.3.3	Detacheringsovereenkomst	30
3.3.4	Uitzendovereenkomst	30
3.3.5	Payrolling	31
3.4	Rechtsvermoedens	32
3.5	Partijen bij een arbeidsovereenkomst	33
3.5.1	Minderjarigen	33
3.5.2	Echtgenoten	34
3.6	Sollicitatieprocedure	34
3.7	Arbeidsovereenkomst voor onbepaalde/bepaalde tijd	35
	Verdieping VPS	40
3.8	Nog enkele bijzondere arbeidsrelaties	40
3.8.1	Gemengde contracten	40
3.8.2	Stageovereenkomst	40
3.8.3	Statutair directeur	40
3.8.4	Buitenlanders	41
4	De arbeidsovereenkomst: totstandkoming en verplichtingen	43
4.1	Totstandkoming van de arbeidsovereenkomst	44
4.2	Loon	45
4.2.1	Loonbetaling	45
4.2.2	Vormen van loon	46
4.2.3	Minimumloon en minimumvakantiebijslag	46
4.2.4	De besteding van het loon	48
4.2.5	Loonstrook	48

4.3	Arbeid	49
4.4	Goed werkgeverschap en goed werknemerschap	50
4.4.1	Goed werkgeverschap	50
4.4.2	Goed werknemerschap	51
4.5	Aansprakelijkheid voor schade	51
4.5.1	Aansprakelijkheid werkgever	51
4.5.2	Aansprakelijkheid werknemer	53
	Verdieping VPS	54
4.6	Specifieke onderwerpen met betrekking tot loonbetaling	54
4.6.1	Verrekening	54
4.6.2	Sanctie bij niet-tijdige loonbetaling	55
4.6.3	Loonbeslag	55
4.6.4	Verjaring van de loonvordering en de vakantiebijslag	56
5	De arbeidsovereenkomst: loondoorbetaling	57
5.1	De verplichting tot loondoorbetaling	58
5.2	Loondoorbetaling bij arbeidsongeschiktheid	58
5.2.1	Algemeen	58
5.2.2	Omvang	60
5.2.3	Periode	60
5.2.4	Wanneer is sprake van arbeidsongeschiktheid?	61
5.2.5	Geen recht op loondoorbetaling	63
5.2.6	Preventie	65
5.3	Loondoorbetaling bij vakantie en arbeidstijdverkorting	65
5.3.1	Recht op vakantie	65
5.3.2	Opbouw vakantiedagen	67
5.3.3	Vakantieregeling	69
5.4	Vakantieregeling zonder cao	70
5.5	Arbeidstijdverkorting	70
	Verdieping VPS	71
5.6	STECR en eigen arbodienst	71

6	De arbeidsovereenkomst: bijzondere bedingen	73
6.1	Het boetebeding	74
6.2	Het concurrentiebeding	75
6.3	Het relatiebeding	76
6.4	Het aftroggelbeding	77
6.5	Het proeftijdbeding	77
6.6	Het geheimhoudingsbeding	79
	 Verdieping VPS	 80
6.7	Afwijking van het boetebeding	80
6.8	Zwaarder drukken van een concurrentiebeding	80
6.9	Eenzijdige wijziging arbeidsvoorwaarden	81
6.10	Het nevenactiviteitenbeding	82
6.11	Klokkenluidersregeling	82
6.12	Overgang van ondernemingen	83
7	Einde van de arbeidsovereenkomst: een inleiding	87
7.1	Het stelsel van het Nederlandse ontslagrecht	88
7.2	Einde van de arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd	88
7.3	Einde van de arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd	90
7.3.1	Einde van de arbeidsovereenkomst met wederzijds goedvinden	90
7.3.2	Opzeggen van de arbeidsovereenkomst door de werknemer	92
7.3.3	Einde van de arbeidsovereenkomst door overlijden	93
7.3.4	Ontbindende voorwaarde	93
8	Opzegging door de werkgever	95
8.1	Procedure bij opzegging door de werkgever	96
8.1.1	Opzegging van de arbeidsovereenkomst	96
8.1.2	Ontslagvergunning aanvragen bij UWV	97
8.1.3	Toetsing door UWV	98
8.2	Gronden voor het aanvragen van een ontslagvergunning	99
8.2.1	Ontslag wegens bedrijfseconomische redenen	99
8.2.2	Ontslag wegens langdurige arbeidsongeschiktheid	101
8.3	Ontbinding van de arbeidsovereenkomst door de kantonrechter	101

Verdieping VPS	104
8.4 Het afspiegelingsbeginsel	104
8.5 Wet melding collectief ontslag	106
8.6 Beëindiging in verband met of na pensioen-/AOW-gerechtigde leeftijd	107
8.7 Faillissement, surseance van betaling en WSNP	108
9 Door de werkgever gegeven ontslag	111
9.1 Ontslag op staande voet	112
9.2 Transitievergoeding	113
Verdieping VPS	117
9.3 Vernietiging van het ontslag op staande voet door de werknemer	117
9.4 Onregelmatige opzegging	118
10 Bijzondere opzegverboden	121
10.1 Limitatieve opsomming bijzondere opzegverboden	122
10.1.1 Bijzonder opzegverbod tijdens ziekte	122
10.1.2 Bijzonder opzegverbod wegens zwangerschap en bevallingsverlof	122
10.1.3 Bijzonder opzegverbod wegens verlofverzoek	123
10.1.4 Bijzonder opzegverbod wegens vervullen bepaalde functie	123
10.1.5 Overige bijzondere opzegverboden	123
10.2 Uitzonderingen op de bijzondere opzegverboden	124
10.3 Gevolgen opzeggen in strijd met opzegverbod	124
Verdieping VPS	125
10.4 Reflexwerking opzegverbod	125

11	De collectieve arbeidsovereenkomst	127
11.1	Wat is een cao?	128
11.2	Verschillende soorten cao's	128
11.3	Uitleg van de cao	129
11.4	Cao-partijen	129
11.5	Bepalingen in strijd met de cao	130
11.6	Gebondenheid aan de cao	130
11.7	Algemeen verbindend verklaren	131
11.8	Cao-loze periodes	132
11.9	Sociaal plan	132
	 Verdieping VPS	 134
11.10	Werking van de cao	134
12	Wet arbeid en zorg	139
12.1	Verlof bij zwangerschap, bevalling, adoptie en pleegzorg	140
12.2	Calamiteitenverlof	143
12.3	Kortdurend en langdurend zorgverlof	144
12.4	Ouderschapsverlof	145
12.5	Loopbaanonderbreking	146
12.6	Politiek verlof	147
13	Wetgeving rond arbeidstijd, arbeidsomstandigheden en arbeidsduur	149
13.1	Arbeidstijdenwet	150
13.2	Arbeidsomstandighedenwet	153
13.3	Wet flexibel werken	158
	 Verdieping VPS	 160
13.4	Arbeidstijdenwet	160

14	Wetten rond gelijke behandeling	161
14.1	Algemene wet gelijke behandeling	162
14.2	Wet gelijke behandeling mannen en vrouwen bij arbeid	163
14.3	Wet gelijke behandeling op grond van leeftijd bij de arbeid	163
14.4	Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte	164
14.5	Het College voor de rechten van de mens	165
	 Verdieping VPS	 166
14.6	Objectieve rechtvaardigingsgrond	166
15	Wet op de ondernemingsraden	169
15.1	Instelling ondernemingsraad	170
15.2	Personeelsvertegenwoordiging en personeelsvergadering	171
15.3	Centrale ondernemingsraad, groepsondernemingsraad en Europese ondernemingsraad	172
	 Verdieping VPS	 174
15.4	Samenstelling ondernemingsraad	174
15.5	De organisatie van een ondernemingsraad	175
15.6	Bijzondere bevoegdheden ondernemingsraad	177
16	Pensioenwetgeving	183
16.1	Het Nederlandse pensioenstelsel	184
16.2	Wet- en regelgeving	186
16.2.1	Pensioenwet (Pw)	186
16.2.2	Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds (Wet Bpf)	187
16.2.3	Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb)	187
16.2.4	Wet pensioencommunicatie	187
16.3	Soorten pensioenovereenkomsten	188
16.3.1	De uitkeringsovereenkomst	188
16.3.2	De premieovereenkomst	188
16.3.3	De kapitaalovereenkomst	189

16.4	Soorten pensioenfondsen	189
16.5	Toezicht	190
16.6	Opbouw van pensioen	190
16.6.1	De eindloonregeling	190
16.6.2	De middelloonregeling	191
16.6.3	De beschikbarepremieregeling	191
16.7	Pensioengrondslag	193
16.8	De zelfstandige en zijn pensioen	194
16.9	Begrippen uit de pensioenregelgeving	194
16.10	Overzicht pensioenen	196
	Verdieping VPS	198
16.11	Informatieplicht	198
16.11.1	Verplichtingen inhoudingsplichtige	198
16.11.2	Verplichtingen pensioenuitvoerder	199
16.12	Pensioenopbouw	199
16.12.1	Eindloonregeling	199
16.12.2	Middelloonregeling	201
16.12.3	Deeltijdfactor	201
16.12.4	Grenzen aan de opbouw	202
16.12.5	Slapersrechten	202
16.13	Pensioenjaren	202
16.13.1	Berekening pensioenjaren	202
16.13.2	Inkoop pensioenjaren	203
16.14	Keuzes bij ingang ouderdomspensioen	204
16.15	Nog meer begrippen	206
16.16	De naslagwerken	207

17	Socialezekerheidsstelsel	209
17.1	Onderverdeling	210
17.2	De volksverzekeringen	211
17.3	De werknemersverzekeringen	213
17.4	De sociale voorzieningen	214
17.5	De Zorgverzekeringswet	218
17.6	De premiebetaling	219
17.7	Gemoedsbezwaren	220
17.8	Uitvoering sociale zekerheid	223
17.9	Toezicht sociale zekerheid	225
17.10	Overzicht verzekeringsplicht	227
	 Verdieping VPS	 229
17.11	Verzekeringsplicht	229
17.12	Premieplicht	229
17.13	Bijzonderheden vrijwillige verzekering	230
17.14	Sociale en particuliere verzekeringen	233
17.15	Procederen tegen uitvoeringsinstantie	234
17.16	De naslagwerken	236
 18	 Volksverzekeringen	 237
18.1	Premieheffing	238
18.2	Ontheffing verzekeringsplicht	238
18.3	De Algemene Ouderdomswet (AOW)	239
18.3.1	Kring van verzekerden	239
18.3.2	Onverzekerde jaren	241
18.3.3	De AOW-uitkering	242
18.3.4	Wel of geen gezamenlijke huishouding	247
18.3.5	Overzicht AOW-pensioenen (afgestemd op sociaal minimum)	250
18.4	Algemene nabestaandenwet (Anw)	250
18.4.1	Anw-verzekerden	250
18.4.2	Hoogte Anw-uitkering	251
18.4.3	Einde Anw-uitkering	253
18.4.4	Wezenuitkering	253

18.5	Algemene Kinderbijslagwet (AKW)	254
18.5.1	Kinderbijslag	254
18.5.2	Hoogte kinderbijslag	255
18.5.3	Beëindiging kinderbijslag	257
18.6	Overzicht volksverzekeringen	258
	Verdieping VPS	259
18.7	AOW	259
18.8	Naslagwerken	261
19	Ziekte en zwangerschap	263
19.1	Zorgverzekeringswet (Zvw)	264
19.1.1	Doelgroep Zvw	264
19.1.2	Premie zorgverzekeraar	264
19.1.3	Inkomensafhankelijke bijdrage	265
19.2	Zieke werknemers	266
19.2.1	Partijen bij re-integratie	268
19.2.2	Vastlegging van re-integratie	274
19.2.3	Re-integratie binnen het bedrijf	276
19.2.4	Re-integratie buiten het bedrijf	276
19.2.5	De ziekmelding bij UWV	278
19.2.6	Werkgever die eigenrisicodrager ZW is	279
19.3	Ziektewet (ZW)	280
19.3.1	ZW bij voortdurend dienstverband	281
19.3.2	ZW als er geen werkgever is	284
19.3.3	Tijdens de ZW-periode	287
19.3.4	Vrijwillige ZW-verzekering	295
19.4	Overzicht uitkeringen bij kortdurende ziekte	296
	Verdieping VPS	297
19.5	Zorgverzekeringswet	297
19.6	Zieke werknemers	297
19.7	Ziektewet	299
19.8	Vrijwillige Zw-verzekering	301

20	Langdurende arbeidsongeschiktheid	303
20.1	Wet langdurige zorg (Wlz)	304
20.2	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)	305
20.2.1	Twee regelingen	306
20.2.2	Eigen risico dragen	309
20.3	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO)	309
20.4	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong)	310
20.5	Het begrip ‘dagloon’	311
20.6	Overzicht uitkeringen bij langdurende arbeidsongeschiktheid	312
	Verdieping VPS	313
20.7	WIA	313
20.8	WAO	317
20.9	Overige wetgeving	317
20.10	Sociale Verzekeringen Almanak	318
21	Werkloosheid en toeslagen	319
21.1	Werkloosheidswet (WW)	320
21.1.1	Het recht op een WW-uitkering	322
21.1.2	De hoogte van de WW-uitkering	325
21.1.3	Bijzonderheden tijdens de WW-uitkering	325
21.1.4	Beëindiging WW-uitkering	327
21.1.5	Onderbrekingswerkloosheid	328
21.1.6	Overzicht Werkloosheidswet	329
21.2	Toeslagenwet	330
	Verdieping VPS	332
21.3	Werkloosheidswet	332
21.4	Wet- en regelgeving	337

22	Subsidies en speciale regelingen	339
22.1	Voorzieningen voor werkgevers	340
22.2	Regelingen voor werknemers	344
22.3	Inkomensafhankelijke regelingen	348
22.4	Overzicht subsidies en toeslagen	351
	 Verdieping VPS	 352
22.5	Regelingen voor werkgevers en werknemers	352
22.6	Inkomensafhankelijke regelingen	354
22.7	Wet Studiefinanciering 2000	356
 23	 Internationale sociale zekerheid	 357
23.1	Verordeningen, verdragen en afspraken	358
23.2	Sociale zekerheid in de EU	360
23.2.1	Definities	361
23.2.2	Vrij verkeer EU-burgers	364
23.2.3	Niet EU-burgers	365
23.2.4	Werken in Nederland	367
23.2.5	Advies en informatie	369
23.3	Volksverzekeringen	370
23.3.1	Internationale detachering	370
23.3.2	Permanent buiten Nederland wonen of werken	372
23.3.3	Werken als zelfstandige of artiest	374
23.3.4	Vrijwillige verzekering volksverzekeringen	375
23.3.5	AOW inkopen bij komst naar Nederland	377
23.4	Ziektekosten en ouderschap	379
23.5	Ziekte en werken	380
23.6	Langdurende arbeidsongeschiktheid	382

23.7	Werkloosheid	384
23.7.1	Verzekerd en wonend in Nederland	385
23.7.2	Verzekerd in Nederland, wonend buiten Nederland	386
23.7.3	Wonend in Nederland, verzekerd buiten Nederland	387
23.7.4	Werkloze grensarbeiders	388
23.7.5	Nederlandse werkgever gaat failliet	392
23.7.6	Exporteren van de WW-uitkering	393
23.8	Bijzonderheden internationale sociale zekerheid	394
23.8.1	Uitkeringen bij overlijden	394
23.8.2	Pensioenen	394
23.8.3	Arbeidsongevallen en beroepsziekten	397
23.8.4	Werknemersverzekeringen exporteren	398
23.8.5	Inschrijven in de RNI	398
24	Examentraining	399
	Bijlage Exameneisen	401
	Examenprogramma VPS Arbeidsrecht en Sociale zekerheid niveau 5	401
	Index	403